

Антибиотиците не са ефективни срещу морбили, защото заболяването се причинява от вирус. Въпреки това, антибиотиците често се използват за лечение на усложнения с бактериални инфекции, които могат да се развият поради морбили, като пневмония и ушни инфекции

КАКВИ СА СИМПТОМИТЕ НА РУБЕОЛА?

- » При 50 % от заразените преминава безсимптомно. Когато се проявят симптоми, те включват:
- » обрив със зачервявания;
- » оток на лимфните възли около ушите и отзад на главата;
- » болка и възпаление в ставите при възрастни.

КАКВИ СА УСЛОЖНЕНИЯТА ПРИ РУБЕОЛА?

- » Особено тежки са последствията за неваксинирани бременни жени, заболели от рубеола, поради вероятността заболяването по време на бременността да доведе до помътания или вроден рубеолен синдром при бебетата

КАК СЕ РАЗПРОСТРАНЯВА РУБЕОЛА?

- » Вирусът на рубеола се разпространява чрез въздушни капчици, произведени, когато заразеният човек кашля и киха.

КОЙ Е ИЗЛОЖЕН НА РИСК ОТ ЗАРАЗЯВАНЕ С РУБЕОЛА?

На риск са изложени всички, които не са прекарвали заболяването или не са ваксинирани с ваксината срещу морбили, паротит и рубеола (MMR).

КАК МОЖЕ ДА БЪДЕ ПРЕДОТВРАТЕНО ЗАРАЗЯВАНЕ С РУБЕОЛА?

- » Единствената защита срещу рубеола е ваксинацията. Ваксината MMR (морбили, паротит и рубеола) е комбинирана ваксина, която предпазва от морбили, паротит и рубеола. Ваксината MMR е безопасна и ефективна и има много малко нежелани реакции. Съобщени са леки реакции като повишена температура, зачервяване или подуване на мястото на инжектиране. За максимална защита са необходими две дози от ваксината.
- » От 1992 г. в Имунизационния календар на страната е включена **триваксината – Морбили-Паротит-Рубеола**, която се прилага на **13 месечна възраст** и втори път – при **децата на 12 г.** Тази двукратна схема на имунизация е в съответствие с най-високите изисквания на съвременната световна имунизационна практика

КАК СЕ ЛЕКУВА РУБЕОЛА?

Няма специфично лечение за рубеола. Лечението цели облекчаване на симптомите.

МОРБИЛИ

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА МОРБИЛИ?

Морбили (дребна шарка) е вирусно заболяване, което е силно заразно за хора от всякаква възраст, може да се разпространява в широки мащаби. Това е сериозно заболяване, което може да доведе до усложнения и дори до смърт.

РУБЕОЛА

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА РУБЕОЛА?

Рубеолата е вирусна инфекция. При лица в добро здраве преминава леко. Ако обаче заболяването настъпи през първите три месеца на бременността има висок риск от помътане или раждане на бебе с вродени аномалии, което е известно като вроден рубеолен синдром. Това може да доведе до глухота, катаракта и умствена изостаналост при бебето.

КАКВИ СА СИМПТОМИТЕ НА МОРБИЛИ?

Симптомите на морбили обикновено се появяват 10-12 дни след заразяването:

- » първоначалните симптоми наподобяват настинка с хрема, кашлица и леко повишена температура;
- » очите стават червени и чувствителни към светлина;
- » от третия до седмия ден температурата може да достигне до 41°C;
- » червен обрив с продължителност от четири до седем дни започва от лицето и след това се разпространява по цялото тяло;
- » по венците и по вътрешната страна на бузите могат да се появят малки бели петна.

КАКВИ СА УСЛОЖНЕНИЯТА ПРИ МОРБИЛИ?

- » 30 % от децата и възрастните, заразени с морбили, могат да развият усложнения. Те могат да включват ушни инфекции и диария.
- » Пневмонията е потенциално сериозно усложнение, довело до смъртта на някои пациенти с морбили. Пневмонията е най-честата причина за смърт, свързана с морбили.
- » Смъртността от морбили е в диапазона 1-3 души на 1 000 случая и е най-висока при хора на възраст под пет години и сред имунокомпрометираните лица.
- » Около 1 пациент с морбили на 1 000 развива възпаление на мозъчната

тъкан (енцефалит), заболяване, което води до трайна неврологична инвалидност при приблизително един от четири случая.

- » Много рядко персистираща инфекция с вируса на морбили може да доведе до подостър склерозиращ паненцефалит (SSPE), заболяване, при което нервите и мозъчната тъкан дегенерират прогресивно и завършва летално.

КАК СЕ РАЗПРОСТРАНЯВА МОРБИЛИ?

- » Вирусът на морбили се разпространява чрез въздушни капчици, произведени, когато заразеният човек кашля и киха. Капките, съдържащи вируси, могат да останат във въздуха в продължение на няколко часа, а вирусът остава жизнеспособен върху замърсени повърхности в продължение на няколко часа. Човек, който е заразен, може да предаде морбили дори преди появата на обрива (обикновено 4 дни) и около 4 дни след появата на обрива.
- » Морбили се разпространява лесно сред неваксинирани индивиди. Смята се, че един човек с морбили може да зарази средно между 12 и 18 незащитени хора.

КОЙ Е ИЗЛОЖЕН НА РИСК ОТ ЗАРАЗЯВАНЕ С МОРБИЛИ?

- » Всеки, който не е ваксиниран срещу морбили или който не е боледувал, е изложен на риск от морбили на всяка възраст.

КАК МОЖЕ ДА БЪДЕ ПРЕДОТВРАТЕНО ЗАРАЗЯВАНЕ С МОРБИЛИ?

Единствената защита срещу морбили е ваксинацията. Ваксината MMR (морбили, паротит и рубеола) е комбинирана ваксина, която предпазва от морбили, паротит и рубеола. Ваксината MMR е безопасна и ефективна и има много малко странични ефекти. Съобщени са леки реакции като повишена температура, зачервяване или подуване на мястото на инжектиране. Ваксините срещу морбили са безопасни и ефикасни

- » За максимална защита са необходими две дози от ваксината.
- » Съгласно имунизационния календар на Република България у нас ваксината се прилага на 13-месечна възраст и реимунизация на 12 години.

КАК СЕ ЛЕКУВА МОРБИЛИ?

- » Няма специфично лечение за морбили. Повечето хора се възстановяват с поддържащо лечение, което може да включва хидратация и лекарства против повишена температура.
- » Използват се различни мерки, за да се избегне по-нататъшното разпространение на морбили, например карантин в домашни условия както за болния, така и за близките му с несигурен статус на ваксинация.